

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

197. szám.

Pest, november 1. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A **Marczius Tizenötödike** politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a **Kiadónál**, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a **Kiadónál** s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest, november 1. —

Ma reggelre a honvédi bizottmány seregeink működéséről egy tudósítást nyomtatott ki, mellynek szerkezetére nézve lehetlen, hogy egy pár észrevételt ne tegyünk.

Első olvasásra az nagyon hasonlít egy osztrák generális stílusához, mellyben mindig győzelemről van a szó, a végén pedig, midőn az ember az eredményt várna, az van ott, hogy visszavonultunk. —

A határozatlan beszéd sokkal rosszabb, a legkedvezőtlenebb híreknél is. Akkor van az ember legrosszabbban, midőn nem tudja, hogy mihez tartsa magát.

Ha a kormány olly híreket kapott, hogy az ellenség egy kicsit megpacskolt, mért nem mondják meg az igazságot őszintén. A háború, nagyszerű kocka, melly egyik résznek sem nyújt a győzelemről előleges biztosítást.

És ha egy kicsit meg is vertek volna. Mi van abban valami ollyasmi, mit el kell hallgatni. Tán félnek, hogy egy illy hír itt Pesten, s az országban, nagy trepidatiót szül.

Épen nem. Arról mindenki meg van győződve, hogy seregünk vezérlete a legjobb kezekben van. Illyenkor aztán mindenki meg van nyugodva, bármi történik.

Már volt is erre nézve tapasztalásunk. Midőn Bechtold Szenttamásnál visszaverettetett, a fővárosban, s a kamarában az ingerültség leírhatlan volt, ellenben, midőn ugyan ezen jelenet Mészáros vezérlete alatt ismételtetett, minden ember azt

mondta: megrohantunk egy sáncot, de be nem vehettük, ez az egész, hisz azért sánc, hogy azt bevenni ne olly könnyű legyen.

Bechtoldban nem biztunk, Mészáros jó szándékában pedig senki sem kételkedett, miből, ki népünket ismeri, következtetheti, hogy akkor, midőn seregeink jó és hiv vezérletéről meg vagyunk győződve, a had szerencsésének kockája minket meg nem zavar.

De annál inkább a kormányi tudósítások ibis redibis féle szerkezetű, mellyből az ember rendszeren tizannyi rosztat következtet, mint a mennyi tán valójában megtörtént.

Az első megtámadás Mannswörth faluban kezdődött, a mieink meggyújtván a falut, azt szuronysegezve bevették, az ellenség pedig visszavonult.

Mannswörth falu Swechattól balra a Duna parton fekszik, s abból, hogy az ellenség e falut elfoglalva tartotta, világosan látszik, hogy Windischgraez egészen a Duna mentében fekszenek, mi által seregünk s a bécsiek között minden közlekedés mind eddig lehetlenségé tétettek.

Swehaton tul seregeink Windischgraez besáncolt taborára akadtak.

Sokan azt hiszik, hogy Windischgraez nem épen azért sáncolta el magát, mintha félne a mieinktől, hanem inkább azért, nehogy az övéi őt elhagyják.

A tudósítás szerint huszárjaink az ellenség lovasságát visszaverték, azonban a mieink a sáncok további ostromával felhagytak.

Kérdés, miért. Azért, mert tán sajnálták leparitani a sok áldott lelkű schwarzegek, s polyakokat, vagy, hogy talán visszakartácsoltak bennünket.

Ezt szeretné mindenki tudni. Ha megírták azt, hogy Mannswörth falut felgyújtva, szuronysegezve elfoglaltuk, hogy huszárjaink az ellenség lovasságát visszaverték, tudósítsanak arról is, hogy miért nem folytatták az ostromot.

Idő még volt elég, mert a visszavonulásnak még jókor kellett megtörténni, különben a tudósítás este fél nyolczra meg nem érkezhett volna.

Tudósítsanak önök jobban, mert máris a városban sok mindenfélét beszélnek.

Tudassák, hogy kaszás nemzetőreink megfuttak.

Hát az igaz-e, hogy az ütközet napján történetesen a bécsieknek fegyverszünetjük volt az ellenséggel?

Bánjanak velünk, mint férfiakkal, mint egy okos néppel kell bánni. A seregben s a vezérletben mindenkinek teljes bizodalma van, azért

mondják meg mi történik ottan, hanem a kétértelmű phrasisokat a tisztelt honvédi bizottmány méltóztassék magának megtartani.

Ülés a képviselők házában

délben 12 órakor.

A reggeli placat nyomán alakult sejtelem megvalósodott.

Tudósítva vagyunk az october harminczadiki csatáról, melly ránk nézve kedvezőtlen.

Igaz, lehet csürni csavarni, hogy így történt, ez volt a baj, az volt a hiba, de Europa csak eredmény után fog tudakozni. Ez pedig az, hogy harc volt, az ellenség megtartotta helyzetét, mi visszavontuk magunkat.

Már azt is beszélnek, hogy ezután seregeink csak a magyarhatár megőrzésére fognak szorítkozni.

A bécsiek az egész ütközet folyama alatt legkisebb jelét sem mutaták részvétüknek, egy ágyut sem sütöttek el, holott a mi harc-tervünk elejétől fogva arra volt basirozva, hogy a megtámadás az ő közremunkálódásaikkal történjék.

Mondják egyébaránt, hogy e napon a bécsieknek az ellenséggel épen fegyverszünetük volt.

A csata nagyszerű volt. Borzasztóan ágyuztak mind a két oldalon, úgy hogy egészen meglepett mindenkit Kossuth azon tudósítása: hogy mindössze csak 40 hallottunk van (ha jól megolvasták tudniillik.)

A kaszás nemzetőrség csufosan megszaladt, úgy, hogy kocsival is alig lehetet őket utól érni. Ellenben a honvédek s önkénytes nemzetőrök hősileg kiálták a lövéseket.

Most az a kérdés, hol vannak seregeink. A hivatalos tudósításokból csak annyi tűnik elő, hogy az azelőtti napi positioba a Fischat és Schwechat vize között állunk, bár némelyek ennél többet is akarnak tudni.

Az ütközet kedvezőtlen eredménye azonban senkit el ne retentsen. A ház maga igen nyugodt volt, midőn Kossut levele felolvastatott. Az ellenség helyzete erős, ugyan az, hol e század elején Napoleon maga is csatázott.

Ha a bécsiek kirohannak, az ellenség, ha más-ként nem, egy pár német vagy olasz bataillon átmentével igen sokat fogott volna veszteni.

Az olvasó láthatja, hogy mi őszintén mondunk el mindent. És egy általában nem is szeretnénk a

közönség előtt oly hirbe jönni, hogy optimisták vagyunk, ámbár tudjuk, hogy lesznek elegenden, kik e napot a győzelem nevével fogják dicsőíteni.

Bár lenne igazuk, mi pedig csalatkoznánk.

Mindamellett két eredményre még is mutathatunk. Jobb szárnyunk megverte az ellenség balszárnyát, hanem a kölcsönt visszakaptuk a balszárnyon.

Másodszor, hogy hadseregünk az egész világ előtt ezentul sajátunk. A sorkatonaság azok ellen, kik magokat a császár legbensőbb híveinek hazudozzák, csak úgy harczolt, mint bármely más ellenséggel.

És ez oly nyereség, melyet még sokkal több vérrel is, mint mennyi elfolyt, Európának demonstrálnunk kellett.

Europa nem az éljenekből, hanem az ágyúk golyóiból fog minket megítélni.

Pest october 29.

„A haza minden előtt.“ —

Ugy van! kiáltá a Pest város tisztikara, — „a haza minden előtt“ javítsátok hát meg fizetésünket képviselők, mert mi a hazának fiai vagyunk, — és eddigi fizetésünkkel meg nem élhetünk, — a hazának pedig élni kell.

Ugy van! „éljen a haza!“ szólának a képviselők és megszorították a tisztviselőket és fizetésüket Kossuth hírlapja szerint — lásd 104. szám Fővárosi újdonságokban — oly rendkívüli hazaszeretettel, hogy az eddigi 103,479 p. ft. helyett jövőre mintegy 250,000 ftra emelték a tisztikar fizetését. —

Az újdonság írója Sz. K. megesóvalta fejét e szaporítékon, mondván, hogy nagy segítség lett volna most a 140,000 ftr szaporíték a hazának, de azzal végzé, hogy ha már megtörtént, isten neki.

Mi nem vetünk keresztet e nagy summára, — mert még mindig azt hisszük a hazafi tisztikar-ról, a hazafi szerető képviselőségről, — hogy azon sok pénzen inkább katonát állítanak ki, és majd a haza békéje után veszik elő a tisztikar fizetése szaporítását, — és úgy veszik elő, hogy meghívják e végre közgyűlésre az összes polgárságot és azt mondják neki. „—

„Mi úgy találtuk, hogy a tisztikar nem élhet meg tisztességesen azon fizetéséből, melyet nem ti, — hanem a zsebetekről nélkületek rendelkezett néhai kormány kiszabott és úgy láttuk igazságosnak, hogy a polgármester és bíró fizetése lenne 2000 ftr — a kapitányé 1800, — a tanácsosoké 1600, — a főjegyzőé, főügyészé 1400, — stb. — de mivel törvényt nem tudunk rá, hogy a képviselőségnek joga volna a polgárok nélkül megszorítani a tisztikar fizetését, — azt pedig tudjuk, hogy szokásos országban élünk, — és nem akarunk szokás által törvényt csinálni, hogy ha ma 140,000 ftral vetnénk több adót a városra — holnap — vagy később két, — három — tíz

annyinak vetésére tartanánk igényt, — határozza meg a polgárság tisztikara fizetését, mert a város s annak vagyona nem mienk, hanem a polgárságé.“ —

Igy van jól kedves képviselőség, — így már szeretjük önöket tiszta szívünkkel.

Lám a hazának pénzügyministere több mint a városi képviselősége, még is elébe terjeszti a hazának a költségjegyzéket, s a ház jóváhagyása nélkül felelőssége mellett se sáfárokodik a hazágyonáról.

Önök kisebbek ugyan a ministereknél, de a haza szeretetében lehetnek oly nagyok, mint bárki más.

Hagyják meg tehát a tisztikarnak, hogy a város vagyonáról, jövedelméről, — költségeiről készítsenek egy tükrot, — nyomassák ki, — vagy hírlapok útján tudassák a polgársággal, hogy lássa és tudja minden polgár a város vagyonát, — kezelése módját, — költségeit, — hogy szólhasson hozzá a ki akar, — hogy tájékozhasssa magát minden polgár a város ügyeibe szólhatására. — El ne felejtsek!

Még egy szót, — vagy kettőt.

Idvezeljük önöket, hogy a mai közgyűlésben elismerték határozatilag, mikép a mult tisztválasztáskor meg nem választott, — és újon felállított tisztviselőket nem önöknek, hanem a polgárságnak van jog megválasztani; — de a logica után a physica következik.

Önök még is helyettesítést határoztak a belvárosi tisztviselőkre önök által, és a jövő évi Majus hóra engednék csak meg a tisztválasztást.

Akkor, midőn a külvárosi tisztviselők betöltését most mindjárt a választók által tisztujítás útján történendőnek határozták.

Nem szeretnénk ezt annak tulajdonítani, hogy a belvárosi tisztujítást csak a Marcius 15-ke, — és a hallgatóság, meg egy pár képviselő látszottak követelni; — ellenben a külvárosi tisztekre több képviselők kívánták a rögtöni tisztujítást, — kiknek messze érő hosszú kezük van.

Ne hídjék önök, mintha egyikök szája szerint azért ragaszkodnánk tisztválasztási jogunkhoz, mivel új, és mint a gyermek örülnék az új ruhának, hanem azért ragaszkodunk hozzá oly melegen, mert ezen választás jogruháját, miután a zárt testületbe rejtett tanács és választó polgárság a régi ros világból lehúzza az összes polgárságról, — soha se adta neki többé vissza, — forradalom kellett, — hogy visszavehette; — ezért nem engedjük többé, hogy ruhánkat le ne huzzák.

Önök tisztában vannak e tekintetben, azért a szappant letesszük. —

Hanem még egy tanácsunk volna, ha azt nem mondanák rá: ökörtől ló tanács.

Önök azt határozták közgyűlésünkben, hogy a nép szavát nem hallgatják meg, — és láttuk, hallottuk, hogyha a nép embere önök közgyűlésén szólni akarna, lakatolt vetnek szájára, hogy ne szólhasson.

Tudják önök, hogy Pesten ministerek, nagy urak, törvénytudók székelnék, kik nem képviselők, de azért polgárok.

Kérdem önöktől, de nem kérdem, mert előre is tudom, hogyha egy Kossuth, egy Nyári, egy Deák, egy Madarász, egy Perczel s a t. felső-lalna önök közgyűlésén, igen szívesen meghallgatnák, meg is köszönnék, mert hijába, több szem többet lát, több ész többet tud, — mindent nem tudhatunk.

Már ha ezeket meghallgatnák: miért nem akarják meghallgatni más nép emberét is, a nép a szabadság, egyenlőség szent ígét önökben is testesülni örömmel látja, az ellenkezőért megnehezeltne. —

Orunk előtt a példa! Ha a tisztikar és fizetése szaporítására tett intézkedéseik felett önök meghallgatnák volna a nép észrevételeit: nem tévesztették volna el az utat hová menni akartak, a törvény az igazság lakásához.

A törvény 800 év óta mindég változtatla lakását, és bizon megtörténik az, hogy a képviselők közül sokszor, vagy olykor egyiknek se jut eszébe, hol lakik: illy esetben bizon jobb ha valaki megmondja az utasnak, merre menjen és meghallgatván, az egyenes uton indul, mintha senkire, ki hozzá nem tartozik, nem hallgatva, elveszti az utat, és időt, költséget veszve később tér az igaz utra. —

Én nem találok a törvényben, hogy a népek nem volna szava a közgyűlésen, mely nyilvános és csak azt találok, hogy szavazatja nincs.

Szó és szavazatjog nem egy, hanem kettő. — No de se baj! míg a közgyűlésen nem szólhatnánk, szólhatunk a sajtón, még pedig szabadabban, mert ez által nem csinálunk magunknak ellenséget. —

Nemkidemi.

A Maros melléki táborból october 27.

Szerkeztő!

Önök mi rólunk debreczeniekről eddigelé csak igen kevés jót tudtak és hirdettek, — de roszat, gyalázatost annál többet. Most azonban adjon tért ön hasábjában rólunk kissé jobb híreknek, dicső, magasztos, hősies tettek leírásának.

Debreczen népe, mint nyugvó oroszlány, szunyadt ez ideig. Még a martiusi szabadság hős harsogó tárogatói is nehezen riaszták fel hoszas álmaiból. De egyszer eljutott a vészfenyegelle haza jajsava füleibe, s a nyugvó oroszlány felkelt puha ágyából, és oly példáját adá már eddig is haza szeretetének, s hősies bátorságának, hogy magát a haza előtt, meg nem szégyenelheti, — de már eddig is a historia morsája a vitézség báberjait füzendi fiainak bátor homlokaira.

Ezelőtt öt héttel 300-on felüli önkéntes nemzetőr csapat indult ki Aradra. Turics és Varga kapitányságuk alatt. És ezekről Már lássi néhány nap mulva, — miután a várból rájuk záporként omló kartács és bombák közt rettentetetlenül álltak meg, — azt írta hozzá, hogy „De b r e c z e n büszke lehet fiaira.“

Oct. 11-én 250 egyénből álló lovas csapatunk indult ugyan csak Aradra.

Oct. 19-én 400 jól fegyverzett nemzetőreink jöttek Aradra. És így Debreczenből jelenleg 1000 jól fegyverzett ember áll.

Gyalogjaink kerek magyaros kalapjaikon honosan lefüggő veres szalagokat viselnek, — honnan „veres pántlikások“ a nevünk.

Oct. 18-ikán két század „verespántlikás“ Zurics parancsnoksága alatt kiindult Aradról Lippára. Maga Mariássy Pécska felé ment. Lippára ugyan ekkor a békesiek tömérdek csapatokban sereglettek, puská-, kasza-, villa-, csákányokkal fegyverkezve.

Oct. 20-án este csapatunk Lippáról Szent Miklós felé indultak, hol az uhlánok tanyáztak.

Éjfélután érkeztek el csapataink Kisfalud alá gyalog. Ekkor fáradtan, éhesen s álmosan a gyepen leheveredtek. A szép falusi svábok magok tudták az ellenséggel a „verespántlikások“ megérkezését az által, hogy egy pár házat jeladásul felgyújtottak.

Reggel már látszott Szent-Miklós felé, hogy az uhlánok futkosnak össze-vissza.

Délfelé 11 órakor jöttek az uhlánok mint egy 1200-an négy csapatban, és mintegy 260 gyalog. Embereinknek alig volt annyi idejük, hogy rendezzék magokat. Az uhlánok képtelen elszánt-sággal rohantak elő. Három ágyuk a mi egy ágyunk ellen borzasztóan működtek.

A csata rettenetes volt. Ember ember ellen vívott. A csata elején csapataink a faluig huzódtak vissza. Itt a csata iszonyuan ujult meg.

A csata egyes részleteit mellőzve, csak az eredményt mondom el. Negyedfél órai harc után az uhlánok tökéletesen megverettek, s a legnagyobb rendetlenségben vágattak vissza Szent-Miklós felé.

A békesiek a csatában, kivéve néhány lelke-sebberet — a csatában kevés résztvettek, kazlakba, pinczékbe, szekerek közé, s a hova tudtak, elbujtak. A csata után pedig este a legnagyobb desperatioval szekerekre ülve, Lippára, — innen, oda, honnan jöttek, haza futottak.

A csata dicsősége egyedül a 300 debreczeni „verespántlikásokat“ illeti. Ezek úgy vívtak, mint barlangjokban veszett ebek által megtámadt oroszlanok. Volt 17 éves fiú, ki két uhlánt s két lovat egy más után ölt le. Volt, ki, midőn fegyvere töltetlen volt, egy paranyi pisztolyal lötte le ellenét. Volt, ki, a lelőtt ló által oltemetett uhlánnak fejét, saját kardjával vágta szét. Tüze-reink felségesen löttek.

A csatának eredménye részünkről a legszebb győzelem s az, hogy a gyakorlatlan nemzetőr-rendes katonasággal szemben is dicsőséggel tartottam meg a harciért. Az uhlánok, maga Blomberg is, Temesvárra futottak. Veszteségünk nagy, 6 halott a verespántlikások közül és 5 sebesült. Az uhlánok közül 92 halott és nehezen sebesült maradt a harci téren.

A békesiek a leggyalázatosabban viselték magokat. Hallatlan gyalázat! győzelem, tökéletes

győzelem után elfutni, gyalázatosan haza haladni! ez letörölhetlen bélyeg.

A debreczeni elfáradt, a kétségbe esett harcban erejéből kimerített maroknyi csapatot gyalázatosan elhagyták. És kik az okai? kimondom bátran, leplezetlenül, magok a tisztok, s főleg a békesi pap, Hajnal Abel, kit a honvédelmi bizottmány statariális kegyelmébe ajánlok.

Hallja meg a haza, mit tettek a békesiek. A csata után egy írományt adtak be Zurics parancsnoknak, mellynek értelme ez, ők nem jöttek a megszárszékre. Ők azt hitték, hogy őket oltalmazni s fedezni fogják, és ime a csatába vitték, ők tehát haza mennek, s kívánják, hogy a debreczenieket, őket fedezve, kísérik Lippáig. S e gyalázatos íromány a békesiek főbb tisztjei által volt aláírva. Így viselték magokat a békesiek. Ennyit a csatáról. —

Most Lippán vannak, még a szentesi lovasok 130, és gyalogok 300-an. Ezek reményem, nem fogják a békesiek példáját követni.

Oct. 21. óta csatánk nem volt Most Lippán vagyunk, őrizendők ezen nevezetes átkelési pontját a Marosnak. Itt van a debreczeni őrsereg-ből három század, 500 ember, ohajtanánk, ha az Aradon levő egy század gyalogunk, s lovasaink is hozzánk csatoltatnának.

Máskor többet. Isten önnel.

Szarka József.

Az Ivánka ezredestől Windischgrätz herczegnek átadott ultimatum köv. hangzik:

Windischgrätz herczeghez!

A népek története nem mutathatja fel a hit-szegés, árulás és rozszlelkűség hasonló példáját, minő az ármányok azon szövénye, mellyel egy csalárd udvari camarilla a magyar birodalomnak nemcsak törvényesen alkotmányos jogait, hanem állami létét is megsemmisíteni törekszik.

Magyarország mindig szabad, önálló királyság volt, nem kebelezve be semmi más államba, s nem vetve alá semmi más országnak.

Ezen feltét alatt adta át Magyarország kir. koronáját az uralkodó háznak. És 14 királyaink a habsburgi házból fogadák esküvel, a magyar birodalom önállóságának és alkotmányos jogainak fentartását.

Magyarországnak ezen szabadsága, ezen önállósága nem új nyereménye a márcziusi napoknak, s nem ajándoka V. Ferdinand királynak — hanem olly alapföltétel, mellyen a habsburgi háznak magyar királysága alapszik.

És mégis egy bünteljes udvari camarilla, szenttelenül játékot űzve a kir. esküvel és a fejedelem beteges állapotával, a magyar birodalom állami létének megsemmisítésére, csendes és királyához mindig hű hazánkban lázadást gerjesztett, és szegény honunkat példátlanul iszonyatos arcz színhelyévé tette.

Minden jelenségek daczára sem akarta Magyarország hónapokon keresztül elhinni, hogy azon árulás és embertelenül barbár cselszövények szála magának a fejedelemnek legközvetlenebb közelében fonassanak; mert a magyar nép férfias őszinte gondolkozása, képtelen volt csak gyaníthatni is illy büntetnek lehetőségét.

És maga a fejedelem a szerb lázadást felségsértésnek és báró Jellachichot, ki gögős tulbizakodottságában a törvények ellen emelte fel bünnös fegyverét, a törvények útján honáruoló lázadónak nyilvánította.

De midőn látták, mikép az őszinte magyar nemzet királyának ígereiteiben tulságosan bízva az önvédelemre elkészülve nincsen, a lázadó Jellachich hazánkat kegyetlen háborúval lepte el.

És alig tevé ezt, álürügyök alatt az osztrák ministerium által pénz- és fegyverrel látatván el, midőn a lázadó a fejedelem hű szolgájának jelentett ki. Az osztrák seregek, mellyek, a magyar ezredek a császári trón védelmére az országon kívül használtatván, Magyarországnak és tartományainak a közösend fentartása és a törvényes kormány szolgálatára voltak széthelyezve — ezen osztrák seregek magyarok által fizetve és élmezve, felsőbb ösztönzésre, legnagyobb részt segédkezet nyújtottak a zendülőnek, és vétkesen fegyvert emeltek azon ország ellen, mellynek védelmére esküvel és becsületökkel köteleztettek. Magyar- és Erdélyország szláv és oláh lakosai közt lázadást, zendülést támasztottak. Osztrák tisztok, még tábornokok is, szerb rabló-csordákat és fellázított oláh tömegeket vezénylenek. Az isten büntető keze által utólért Latour gróf, a volt osztrák hadügyminister, megparancsolta a magyar várparancsnokoknak, esküjüket hűtelenül megszegni, — megparancsolta a Magyarország minden mellék-tartományában létező hadi kormányzóknak, hogy Magyarországra törjenek be, és a lázadó Jellachichot honáruoló válatatában elősegéljék. És hogy ezen gyalázatoságok megkoronáztassanak, a barbárok előtt is szent közkerkölcsi érzelmek iránt annyira megfélekednek, hogy nem iszonyodtak Magyarország ezred évi állami létét és a habsburgi házból származott 14 királyai által esküvel is megerősített alkotmányát egy szentségtelen tollvonással eltörteni — és a haza belsejében dulongó pártütöt, Jellachichot, az olly czudarul elárult ország korlátlan urává és az olly nemeslelkűleg hű magyarok felett katonai zsarnokká kinevezni akarni; és ezen minden emberi érzelmet fellázító erőszakoskodásra a beteg fejedelem aláírását is kicsalni.

De ennyi büntettek végre kimeríték isten türelmét és igazságosságát. A magyar nemzetet, mivel nemesszivűleg a hitben és hűségben bizakodva, készületlen állt, gyöngének és az oroszlanyt halottnak hitték, melly azonban erejének érzetében csak alvók. Jellachich tapasztalta a magyar fegyverek erejét. A magyarnak történeti hősisége ezen hallatlan árulás elleni jogos harcban fényesen igazolta magát. A lázadónak hadteste a hős magyar harcosok kicsiny csapatai, sőt rögtönözve összevont, gyakorlatlan, alig fegyverzett népfelkelési seregek által is mindenütt megveretett, 10.000 körül elfogatott és lefegyvereztetett, és maga a szájhős pártütő Jellachich, egyetlen csata után egész főserégével annyira ju-

